

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2025**

Llengua catalana

Sèrie 2

SOLUCIONS,

CRITERIS DE PUNTUACIÓ

I CORRECCIÓ

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,1 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1, 2.1, 2.2, 2.3 i 2.4. Els errors de l'exercici 3 («Expressió escrita») ja es tindran en compte en puntuar-lo.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents:

El pitjor va ser el silenci. Aleshores no hi havia una paraula per anomenar aquella situació. Podies dir: «A classe es riuen de mi». O de manera més dramàtica: «A l'escola em peguen». Però això només esgarrapava la superfície de la realitat. No et calien raigs X als ulls per veure com es formava a la ment dels adults un diagnòstic instantani: coses de nens.

5 Era la revelació primerenca d'un mecanisme tribal, primitiu, predador. M'havien retirat la protecció del grup. Hi havia un reixat imaginari i jo era a fora. Si algú m'insultava o em tirava de la cadira a empentes, els altres li restaven importància. L'agressió va arribar a adquirir un aire rutinari, habitual, poc destacable. No vull dir que es produís cada dia. A vegades, sense saber per què, es declaraven estranys períodes de calma, el baldó de la capsa dels trons
10 quedava tancat durant setmanes, la trajectòria de les pilotes a l'hora del pati parava d'apuntar cap a mi. Fins que, de sobte, la professora renyava a classe algun dels meus perseguidors, i quan sortíem, enmig de l'aldarull dels nens impacients per anar a jugar, en els passadissos pintats de blau, em tornaven la humiliació: «Saberuda, filla de puta, tu què mires? Que vols rebre o què?». I es tornava a obrir la veda.

15 Els perseguidors es repartien els papers; un era el líder, i els altres, els seus fidels seguços. S'inventaven sobrenoms per posar-me; feien imitacions grotesques del meu aparell de dents; em llançaven uns cops de pilota que encara ara em sembla que en noti el cop sec a causa de l'atordiment que em produïen; em van trencar el dit petit a classe de gimnàstica; gaudien amb la meva por. Els altres m'imagino que ni tan sols se'n recorden.
20 Potser, furgant en la memòria, dirien: «Bé, li vam fer unes quantes bromes pesades». Hi col·laboraven precisament així, amb la seva indiferència.

Durant el període més cru, entre els vuit i els dotze anys, hi va haver altres marginades; no vaig ser-ne l'única. Una repetidora, una immigrant xinesa que amb prou feines parlava el nostre idioma, una noia exuberant amb la pubertat avançada. Érem exemplars dèbils de la bandada, els que el depredador observa i aïlla des de lluny.
25

Molta gent idealitza la seva infantesa, la converteix en el territori sobrevalorat de la innocència perduda. Jo no tinc cap record d'aquesta suposada innocència dels altres nens. La meva infantesa és un estrany revoltim d'avidesa i de por, de debilitat i de resistència, de dies tenebrosos i d'alegries eufòriques. Allà hi ha els jocs, la curiositat, les primeres
30 amigues, l'amor incondicional dels meus pares. I la humiliació quotidiana. No sé com encaixen aquestes dues parts fracturades de la meva experiència. La memòria les ha arxivat per separat.

Però el pitjor, insisteixo, va ser el silenci. Vaig acceptar el codi vigent entre els nens, vaig acceptar la mordassa. Tothom sap, des dels quatre anys, des de sempre, que delatar està
35 molt malament. El delator és un cagueta, un mal company, es mereix que l'hostiïn. El que passa al pati es queda al pati. Als adults no se'ls explica res –o si de cas el mínim imprescindible perquè no se'ls acudeixi intervenir-hi. Les esgarrapades me les feia jo sola. Perdria les coses que en realitat m'havien robat i apareixien flotant a l'aigua groguenca del fons del vàter. Vaig interioritzar que l'únic bri de dignitat que tenia a l'abast consistia a
40 resistir, a callar, a no plorar davant dels altres, a no demanar ajuda.

VALLEJO, Irene. *L'infinít dins d'un jonc*.
La butxaca, 2022

1. Comprensió del text i expressió

[3 punts en total]

1.1. Resumiu les idees principals exposades al text. El resum ha de tenir entre 100 i 125 paraules.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum ben fet hauria de contenir les idees essencials següents:

L'assetjament escolar abans no tenia nom, no es coneixia com a tal i, per això, els adults pensaven que es tractava de simples baralles entre nens i no hi intervenien (1). La víctima aprenia a callar perquè ningú no la podia ajudar; a més, demanar ajuda es relacionava amb una persona poc valenta (2).

L'assetjat queda fora del grup, marginat, sense la seva protecció (3). Les víctimes són sempre les persones més dèbils, aquelles a qui és fàcil guanyar (4).

L'assetjament de vegades no és continu, però s'inicia quan algun dels assetjadors rep una humiliació per part del professorat, llavors fan pagar a la víctima la humiliació rebuda (5).

Entre els assetjadors hi ha dos rols: els líders són aquells que actuen i fan mal directe a la víctima, i els seus sequaços són aquells que els riuen les gràcies o bé no fan res per aturar-los (6).

La infantesa de la protagonista va ser una barreja estranya fruit dels sentiments positius que el període comporta en si mateix i els sentiments negatius ocasionats per l'assetjament (7).

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull les set idees essencials del text d'una manera clara, ordenada i precisa: 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit: 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues o tres de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa: 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió: 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també d'acord amb la qualitat del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25 punts.

1.2. Expliqueu el significat d'aquesta oració subratllada al text: «Érem exemplars dèbils de la bandada, els que el depredador observa i aïlla des de lluny.» (Línies 24 i 25).

[0,5 punts]

Aquesta oració significa que les víctimes de l'assetjament escolar solen ser aquelles persones diferents, assenyalades i més dèbils, les quals, un cop soles, són més fàcils d'assetjar.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa: 0,5 punts

Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat: 0,25 punts

Resposta clarament deficient: 0 punts

1.3. Expliqueu el significat d'aquesta oració subratllada al text: «El que passa al pati es queda al pati». (Línies 35 i 36).

[0,5 punts]

Aquesta oració és una adaptació de «What happens here, stays here» o «El que passa a Las Vegas es queda a Las Vegas», un eslògan creat el 2003 per a promocionar el turisme en aquesta ciutat, aprofitant que és una ciutat on es pot fer el que es vulgui i sempre serà tractat amb discreció. Així, Irene Vallejo aprofita l'eslògan per referir-se a l'acord tàcit que hi ha entre els nens, segons el qual ningú no ha de dir res que ocorre entre ells als adults.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa: 0,5 punts

Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat: 0,25 punts

Resposta clarament deficient: 0 punts

1.4. Com es diu en català, ara que ja té nom, aquesta manera d'actuar a l'àmbit escolar?

[0,25 punts]

El nom català és assetjament escolar.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa: 0,25 punts

Resposta deficient: 0 punts

1.5. Quin efecte tenen en el text apreciacions de l'autora com «en els passadissos pintats de blau» o bé «uns cops de pilota que encara ara em sembla que en noti el cop sec a causa de l'atordiment que em produïen»?

[0,25 punts]

Aquestes observacions ens suggereixen que els records que té l'autora d'aquells moments en què era agredida encara són ben vius al seu interior. Recorda ben bé on tenien lloc i quin impacte li produïen.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa: 0,25 punts

Resposta deficient: 0 punts

2. Reflexió lingüística

[4 punts en total]

2.1. Escriviu l'antecedent dels pronoms següents, que trobareu subratllats al text; és a dir, indiqueu a què es refereixen en el context en què apareixen.

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

a) «la converteix en el territori sobrevalorat de la innocència perduda.» (Línia 26): **la infantesa.**

b) «La memòria les ha arxivat per separat.» (Línia 31): **les dues parts (fracturades) de la seva infantesa.**

c) «perquè no se'ls acudeixi intervenir-hi». (Línia 37): **als adults.**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.2. Escriviu el subjecte gramatical que tenen al text les formes verbals següents que hi apareixen subratllades.

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

a) «No vull dir que es produís cada dia.» (Línia 8): **subjecte el·líptic, se sobreentén que és l'agressió.**

b) «delatar està molt malament.» (Línia 34): **delatar.**

c) «Perdia les coses que en realitat m'havien robat i apareixien flotant a l'aigua groguenca del fons del vàter.» (Línia 38): **les coses que en realitat m'havien robat.**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.3. Escriviu un sinònim dels mots o expressions subratllats que hi ha a continuació, segons el sentit que tenen al text.

[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

a) «el baldó de la capsa dels trons [...]». (Línia 9): **balda, baldeta, baldell, baldelló, barra, tanca, etc.**

b) «els seus fidels seguaços.» (Línia 16): **esbirros, servents, partidaris, seguidors, simpatitzants, prosèlits, deixebles, etc.**

c) «feien imitacions grotesques del meu aparell de dents [...]». (Línia 16): **estranyes, rares, lletges, ridícules, còmiques, risibles, burlesques, extravagants, etc.**

d) «vaig acceptar la mordassa.» (Línia 34): **boç, morrió, etc.**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.4. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Qui pensava a preparar el berenar quan anàveu (ANAR, imperfet d'indicatiu, vosaltres) a la piscina?

a) Per fer el pastís, primer bato (BATRE, jo, present) la clara amb el sucre.

b) Comparec (COMPARÈIXER, jo, present) en qualitat de testimoni.

c) Quan li semblava escopia (ESCOPIR) a terra; era una persona amb molt poca educació.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.5. Completeu les frases següents amb una paraula derivada del mot que hi ha entre parèntesis i que s'ajusti al context de la frase, tal com es fa al model.
[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Hi ha diferències en la gestió de residus entre aquests països fronterers (FRONTERA).

a) Busquem un pis moblat (MOBLE) de lloguer.

b) Quan li van dir els resultats, va empal·lidir (PÀL·LID) de cop.

c) Cada matí em faig un suc de taronja amb l' espremedora (ESPRÉMER).

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

3. Expressió escrita

[3 punts]

Redacteu un text d'unes 125 paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

A. De segur que les escenes que descriu Irene Vallejo en aquest text us són familiars. Narreu una situació en què es faci evident aquest tipus d'abús. Què ocorre? Qui hi intervé? Com se senten els personatges?

B. Reflexioneu sobre el paper dels col·laboradors per omissió d'auxili, és a dir, aquells que ho veuen i no diuen res. Quines raons els porten a actuar així? Què podrien fer? Quines conseqüències tenen els seus actes o la seva passivitat?

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha de tenir en compte la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació 0,5 punts
Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació 0,25 punts
Text desordenat i confús 0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors 0,75 punts
3-4 errors 0,5 punts
5-6 errors 0,25 punts
Més de 6 errors 0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-2 errors 1 punt
3-4 errors 0,8 punts
5-6 errors 0,6 punts
7-8 errors 0,4 punts
9-10 errors 0,2 punts
Més de 10 errors 0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís, i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència lleu 0,25 punts
El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint 0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admet algun

error lleu 0,25 punts

El text conté uns quants errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat 0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament

i la lletra és ben llegible 0,25 punts

Hi manca algun dels elements anteriors 0 punts

